

zrno, polne moke, ima tako veliko krmensko vrednost za živino kakor jedmen. Uporabimo pa ajdo tudi lahko za konje, ker imamo malo ovsa. Seveda ne smejo sijde dobiti konji preveč, ker sicer dobijo drisko, se močno potjo i. t. d. (konj dobi na dan 1/4, do 1¹/₂ kg). Ker so luskine trde, treba je ajdo zdrobiti, predno jo dobi živina. Ajdova moka pomešana z rženo pa nam da tudi dober, okusen kruh. Ker ajda nagnjo raste, pride vpoštev tudi kot zeleno kruilo: zato pa se seje pomešana z drugimi, hitro rastoti mi rastlinami. Ajda spada osem rastlinam, ki najmanj zahteva: ljubi pa posebno lahkozemljo. Ni sahteve nikaknega posebnega pripravljanja zemlje, bogato pa poplača dobro gnojenje. Kakor pri vseh naših kulturnih rastlinah mora tudi ajda imeti redilni snovji kalija, fosforove kislinske in dušike v lahko rastopen obliki na raspolago. To je tem večje važnosti, če sejemo ajdo za ozimino kot takozvanou strnično ajdo, ker le pri dobljeni gnjezji amemo jeseni pričakovati ugodno žetev. Zlasti moramo pri gnojenju ajdi dati prednost kalijevemu fosfatu teda, če sejemo ajdo za dobivanje svrja in ne za krmiljenje: saj je splošno znano, da se to gnojenje uplača pri vsaki kulturni rastlini, ker vpliva na tvorjenje skroba. Dusičnatega gnojila dajmo le previdno, kajti če se nastavi preveč cvetja, vpliva to slabo na mnobrojno srnjo. Kot kalijevi gnojilo se uporablja 40 odstotna kalijeva gnojilna sol (80 do 100 kg na hektar 1¹/₂, orala) in kot fosfatno gnojilo superfosfat ali Tomaževa hlinica in sicer 200 do 250 kg na hektar 1¹/₂, orala. Ti gnojili posejemo pomešani in sicer takoj po ogonju, ko smo postavili žitne razstave, tako da ju podorjemo s strničem. Nato lahko vsejemo ajdo: seveda je treba nujno prej le pobraniti, kakor je običajno. Semena je treba na hektar 1¹/₂, orala 84 do 90 kg, če se seje na široko, 65-70 kg pa če se seje po ogonju. Za krmiljenje se seje tatarska ajda, ki zraste do 120 cm na visoko: za kruh ta vrsta ni posebno pripravna; zato pa sejemo rajo manjšo, 50 do 60 cm visoko navadno ajdo.

Po zadnjih podatkih je bilo na Avstrijskem posejanih 10 350 hektarov zemlje z ajdo kot glavno setivo; s strnično ajdo vred po 144.640 hektarov. Vkljub temu se je uselilo poročno v letih 1909 do 1913 140.000 metarskih stotov ajde skoraj izključno iz Ruskega v vrednosti približno 175 milijonov krov. Leta 1913 je znašal u-ov 197 milijonov metarskih stotov v vrednosti 25 milijonov krov. Ker je sedaj ta uvor za nedoločeni čas usavijen, in so iz tega varoka cene ajdi poskušali in tudi zaradičega, ker se jake povrašujejo po moki za kruh, in bodo cene že tudi rastle, sme se pričakovati, da bodo kmetovci nasejali mnogo ajde.

Izpred sodišča.

Nemarnost pri živilih.

Maribor. Takojeno okrajno sodišče je obsojilo pekorakega mojstra Franca Schobera v Mariboru na 6 tednov strogega zapora ter na 1000 krov denarne globe. Obtoženec je moko, ki je v pekarji rastrošena na tleh ležala in bila torej umazana ter pomedana s prahom, ednostavno pometala skupaj in iz nje pekel kruh. Kasen je buda ali — pravčna!

Obsojen ederuh.

Dunaj. Takojeno policija je dognala, da je kupil stavbeni podjetnik Šalem Lam (seveda jud!) iz Nadворne v Galiciji 8000 kilogramskih oliv, 50 sabojev dokolade in 10 sabojev čaja ter jih je dal v svojo skladidlo. Ker tega blaga ni niti potreboval, niti ni imel sanj odjemalcev, bilo je takoj jasno, da je blago kupil le v to svrhu, da ga pozneje proda z odruskim dobičkom. Pri sodnijaki razpravi je državni pravnik konstatiiral, da je obtoženec to blago nameraval prodati v Galiciji, torej v deželi, ki jo je sovrašnik opustobil. Šalem Lam bil je obsojen na en mesec strogega zapora in 1000 krov denarne globe.

Žalitev pokojnega prestolonaslednika.

Maribor, 18. julija. — 48 letni posestnik Karl Lingelj v Rušah imel se je pred okrožno sodnijo zaradi zločina žalitve člena cesarske hiše in zaradi prestopka zoper javni mir in red po § 305 k. p. zagovarjati. Razprava je bila tajna. Obtoženec bil je obsojen na šest mesecov težke ječe.

Roparski tevarji ustreljenega infanterista Sporerja.

Maribor, 18. julija. Pred izjemnim sodiščem imel se je zagovarjati 22 letni zidar Jožef Kokol iz Novovasi pri Ptaju zaradi zločina ropa. Zadeva je citateljem itak že znana. V noči na 31. maja bil je posestnik Janez Markeš na potu domu v Krotovcih od dveh močnih napaden in mu je bilo 154 krov, denarnica,

ura z verižico in žepni nož oropano. Enega roparjev je kot „korporala“ sposnal. Kmalu se je dognalo, da je ta „korporal“ le infanterist Valentia Sporer inf. regimenta št. 17, ki si je sam neopravljeno šario podelil. Kot njegov roparski tovariš bil je današnji obtoženec arteriran. Sporer je bil po prekem sodu na smrt obsojen in ustreljen. Kokol je najprvo tajil, potem je pa svoj zlodin prisnal. Obsojen je bil na deset let težke ječe.

Razno.

Cesar. Če imenoval prestolonaslednika nadnadvojvođa Franca Jožefa za generalmajora in kontreadmirala.

Vojška cenzura. Piše se nam: Da se zmore vojaška cenzura točno izvrševati, pisma, razglednice itd. bitro pošljati in da se ne zgodijo naplenitve, naj se občinstvo ravna po sledičih navodilih: 1. Čim več tembolj se je poslavati dopisnice in kratko, izrazito ter stvarno pisati, slasti pa vse opustiti, kar bi moglo monarhiji in z njim zvezani državi škodovati, n. pr. kraj, kjer vojski stoje, sterilo, gibanje in prejavljanje istih. 2. Posluževati se je znanega jezika (najbolje nemškega! op. ur.) in znane pisanice, ker bi se sicer pisma, dopisnice in razglednice morale zapleniti. 3. Znamke je dobro prilepiti in samo eno, ne več uporabiti. 4. Vloženi tanki papir (v kuvertih) je odstraniti, ker bi se isti tako moral iztrgati. 5. Pisma je odprtia oddajati, ker se zapira, kot nedopuščena, vrnejo; na zadaji strani je napisati ime odpisatelja. 6. Zalepk ni uporabiti, ker se istočasno odpirajo. 7. Razglednice, na katerih so za bojevanje važni kraji, zelenice in mostovi rasvidni, ni uporabljati, ker bi bile zaplenjene. — Od c. kr. cenzurne komisije v Celju.

Ostre vladine odredbe proti ederuhu z živili. Dunajska „Zeit“ poroča, da bo vladna par dnevna izdala nove ostre odredbe proti drženju in oderuštu z živili. Ta vladna odredba bodo baje že ta teden izšla. Pad skrajni čas!

Prez pred požari! Skoro vsako leto nastanejo ob času števe požari, katere povzročajo otroci, ki ostanejo sami doma, kadar so starši na polju. V sedanjih razmerah se lahko vsak ogenj neodpolno razširi, ker so skoraj vsi močni in porabni moči v vojaški službi, vse druge osebe, razven starškov in malih otrok, so pa zaposljene pri dela na polju in toraj povod manjka moči, da bi se nastali ogenj takoj zdušili. Poleg tege manjka tudi konj, s katerimi bi bilo mogoče do drugod pripeljati ognjevane brigalnice. Da se prepreči velika nesreča, je torej treba: 1. V žigalice pred otroci skrbno shranjevati! 2. V vsakem kraju skrbeti za primerno nadzorstvo nad otroci med odsotnostjo staršev na polju. 3. V vsakem kraju imeti po možnosti pravljeno vodo in gasilno orodje. 5. Skrbeti za potrebne straže proti požarom tudi po dnevu med odsotnostjo prebivalstva. Obdine in vse prebivalstvo se posivlja, v tem smislu ne

mudoma urediti v svojo lastno korist omenjene varnostne odredbe.

Tuji v Mariboru. „Marib. Zeitung“ poroča, da se bo prihodnje dni izdal na vse tuje v Mariboru, posebno pa na one, ki so prišli iz juga, uradni poziv, da zapustijo mesto Maribor in njega bližnjo ekolico ter morajo svoje bivališča prema „iti izven okraja daje proti severu. Za osebe, ki bodejo od te odredbe prizadete, je dobro, da se že pravočasno pripravijo na odhod.

Odlikovan. Je bil s srebrno medaljo 2. razreda g. Vincenc Kores, sanitetni feldwebel v Ptaju. Dne 16. t. m. ga je bolnišnični častnik g. dr. Bruckner dekoriral. Držal je kratki nagovor, ki je končal trikratnim „hoch“-klicem na cesarja. Odlikovan g. Kores je doma iz Žetali pri Ptaju. Čestitamo!

Imenovan. Je predstojnik mestnega urada v Ptaju g. Leopold Girtler za stotnika z naslovom „Kompagniekommendant“ pri c. kr. strelcih. Iskrene čestitke!

Italijani in mednarodno pravo. Iz Dunaja poročajo iz vojnega tekočnega urada: Natankoje podatke o obstreljevanju neke sanitetne patrule na Marmolati dne 25. junija, obsegajo neki uradni zapisnik. Nosac Vinko W., poveljnik sanitetne patrule, je izjavil: „Poročnik H. mi je dal dne 26. janija dopoldne ob 10. uri ukaz, naj grem po nekega ranjenega streliča v marmolatsko odino, k. se ni mogel rešiti. Z nosačem Karlošom N., ki je nosil veliko sanitetno zastavo in z nosačem Andrejem S. smo korakali počasi po snežnem polju. N. je vedno vtičal zastavo, od nas ni bil nikde oborožen. Ko smo se približali očini na kakih 300 metrov, so pričeli Italijani streljati na nas. Vstavili smo se ter pričeli mahati z zastavo, nakar so Italijani še divabneje na nas streljali. Ker smo imeli od poročnika H. povelje, naj se umaknemo, če bodo na nas streljali, sem ukazal nosačemu, da se vrnemo. Ko smo se pomikali nazaj, sem bil po krogli na levem stegnu lahko ranjen. — Nosac N. in S. sta ravno tako izpovedala. Celi dogodek so tudi opazovali iz postojanke B trije občini; ki so izpovedali, da so od tamkaj natanko razločevali sanitetno zastavo.

Najvišje cene kruha. 10. t. m. stopile so v veljavo najvišje cene za kruh. Kruh po 140, 70 in 35 dekagramov sime se v malih razprodajajo le še po 84, 42 in 21 vin., razresani kosi kruha v teki od 147 do 35 dekagramov za 9, 5 in 3 vinarje prodajati. Ta določba velja tudi za prodajo kruha v gostilnah. Oddaja kruha na naprej prodajajo se ima zgoditi po takih ceni, da so sgorajne cene mogoče in se obnenem navadni rabat vpričeva. Prestopki te odredbe kasneje se z globo do 5000 krov.

Vedne regulacije na Stajerskem. Vsele osarske odredbe z dne 5. t. m. se je porabio svet iz melioracijskega sklada tudi s dne 1915 dovoljilo. Porabilo se bode m. dr. tudi sledede svote: odvajanje vode iz močvirnatih zemeljic v občinah Jerevlac, Veliki Obrež v pol. okraja Brežice (podjetnik vodna zadruga) 1 obrok 7.482 krov; odvajanje vode iz močvirnatih zemeljic v občinah Ivanka in Žerovica v pol. okraju Ptaj (vodna zadruga), 1. obrok 4.888 krov.

Most čez reko Elbo.

Nata elka kakor mesto Tetschen in spodnjem kotu je videti veliki most čez reko Elbo. Ta most je pričel 8. t. m. in nemške varohi goči. Ker je bil lesen, je popolnoma agor, tako da je bil za nekaj čas tudi parhodato na reki ustavljen. Most je bil leta 1854 spravljen.

Dunajski prestreljci proti Lahom. Zeit* poroča: Dunajski mečanski zbor (Scharfschützenkorps) odpodal bode od svojih članov in drugih prestreljcev posebno mørškompanijo proti Italijanom. Dodeljena boda koroskemu strelskemu regimentu Manthen št. 2, ki ne nahaja že od začetka vojne z Italijani v boju in jim je na pravila v pogorskem boju vkljub premoti občutne poraze.

Nadvojvodinja Marija Rainer †. Dne 17. t. m. umrla je v Bidenu pri Dunaju nadvojvodinja Marija Rainer. Bila je rojena 10. septembra 1825 kot hčerka nadvojvode Karla in nadvojvodine Henrike. Bila je zadnja živeča hčerka zmagovalca bitke pri Aspernu. V svojem 27. letu poročila se je z vitežkim nadvojvodom Rainerjem, s katerim je živila srednji zakon. Bila je z njim ena duša in eno srce; zlasti se je tudi pridružila njegovemu lepemu izreku: „Jaz sem mnogo preverna, da bi zamogla biti kedaj klerikalna.” — Dne 21. februarja 1902 praznovala sta visoka zakonska zlata poroka. Leta 1913 je umrl njen soprog nadvojvoda Rainer. Vdova je živila potem v Bidenu, kjer je zdaj v visoki starosti izdihnila. N. p. v. m!

nem je divjal vihar, ki je mnogo dreves s koreninami iztrgal in cele sadonosnike uničil. Končno se je odtrgal oblak; a ruda je odnesla mnogo plodovite zemlje in je napravila iz travnikov v dolinah, iz njiv in polja prava močvirja. Vinogradnik, kmet, sadorec se oslenečeni za svoje napleške nade. Krasni plodovi njih dela so morda celo za več let, uminden; vsi denarni izdatki, zlasti za gorice, so bili zamaši izdani.

Požar. Le Slov Bistrica se poroča, da je nastal v gospodarskem in hlevskem poslopu krmarja P. U. T. S. C. H. a ogenj Hitra pomoč je ogenj ustavila, da se ni na sosedna poslopja razširil. Živino so rešili, ali posestnik tripi veliko škodo, ker je vsa zeloga krme zgorela. Pri gasilnemu delu bil je gasilec Walland na nogi težko ranjen.

Kurji tat. Opotovano predkazovanega blapca Franca Trunčiča v Krčevini pri Mariboru so zasadičili, ko je ravno v hlevu viničarja Bračka k-kotki kradel. Ko so ga aretilirali, je z nožem grozil in se tako branil, da so ga morali zvezgane na vozlu v zapor odpeljati.

Prestreljiva smrt starke. Pod železniški vlek so vlegla pri Slov. Bistrici 83 letna vdova železniškega čavaja Neža Gasparič. Starka je že preje opotovana pravila, da si bude na ta način življene vzela.

Gospodarske.

Letni in živinski sejni na Stajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni, oznamovani z zvezlico (*) so živinski sejni; sejni z dremo zvezdicico (**) pomenijo letne in živinske sejne.

Dne 24. julija v Brežicah (svinjski sejem); v Götzendorfu*, okr. Oberzeiring; v Ernove*, okr. Lipnica.

Dne 25. julija v Friedbergu; v Kaindorfu, okr. Hartberg; pri Sv. Jakobu ob Waldu, okr. Vorau; v Lassingu, okr. Rottermann; v Leobnu; v Turnau, okr. Aflenz; v Lankorizu, okr. Voitsberg.

Dne 26. julija v Gleinalpe**, okr. Frohnleiten; v Kojsjem**; v Brandlucken**, okr. Weiz; v Slovenski Bistrici**; v Ilzu**, okr. Fürstenfeld; v Lipnic**; v Ligistu**, okr. Voitsberg; v Stühinggraben, okr. Frohnleiten; v Weizu**; pri Sv. Jakobu im Waldu, okr. Varaždin; v Oberzeiringu; v Framu**, okr. Maribor; v Ormožu**; v Kotstrnjicu*, okr. Rogatec; v Feldbachu; pri Sv. Ani na Aigen*, okr. Febring; v Kleinu**, okr. Arvež; v Bedingu**, okr. Wildon; Šmarje, okr. Broek; v Lankovitcu, okr. Voitsberg; v Lasnitcu pri Sv. Lambertu**, okr. Muran; v Predlitzu**, okr. Murau; v Neumarktu**.

Dne 27. julija v Ormožu (sejem s ščetinarji); v Scheffingu*, okr. Neumarkt; v Graden sejem z rabno živino).

Dne 28. julija v Mariboru*; v Imenem, okr. Koje (svinjski sejem); v Ptaju (svinjski sejem).

Dne 29. julija na Bregu pri Ptaju (sejem s ščetinarji); v Ptaju (sejem s klavno živino).

Dne 30. julija v Rogaticu (sejem s ščetinarji); v Graden (sejem s klavno živino).

Dne 31. julija v Zagorju**, okr. Koje; v Brežicah (aviojski sejem); v Marenperku**.

Dne 1. avgusta v Pišecu**, okr. Brežice; v Gleichenbergu**; na Ponikvi*, okr. Celje.

Dne 2. avgusta v Schwanbergu*, okr. Deutschlandsberg; pri Sv. Lenartu v Slov. Gor**; v Hausu, okr. Schladming; v Gomilici, okr. Lipnica; v Brucku.

Dne 3. avgusta v Radgoni*, v Ormožu (svinjski sejem); pri Sv. Stefanu, okr. Kirchbach; v Celju*; v Graden (sejem z rabno živino); v Ptaju (sejem s konji, žrebeti in govejo živino).

Dne 4. avgusta: a pri Sv. Goru**, okr. Koje; v Armačabu**, okr. Šostanj; v Lukancah, okr. Arvež (sejem z drobnico); v Straßegu*, okr. Bruck; v Imenem (svinjski sejem), okr. Koje; v Ptaju (svinjski sejem).

Dne 5. avgusta pri Št. Ožbalu pri Plankenwarthu, okr. Graška Okolina; v Gasevu, okr. Birkfeld; v Puchu**, okr. Weiz; pri Št. Ožbalu**, okr. Oberzeiring; pri Št. Bolfanka*, okr. Obdach;

na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); v Gassu**, okr. Feldbach; pri Št. Janžu**, okr. Arvež; v Lembergu**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Loki**, okr. Laško; v Graden (sejem s klavno živino in mesečni konjaki sejem).

Dne 6. avgusta pri Št. Ožbalu pri Plankenwarthu, okr. Okolica Gradec; pri Marija Smežni**, okr. Čmurek; pri Novi Cerkvi**, okr. Ptuj; v Rogatcu (svinjski sejem); v Fehringu**; v Graden (sejem s klavno živino).

Dne 7. avgusta v Brežicah (svinjski sejem). Dne 8. avgusta v Kumbergu, okr. Okolica Gradec; v Vordernbergu, okr. Leoben.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Rusi bežijo.

Zadnjo nemško uradno poročilo pravi:

Severno Szawle vjeli smo 4150 Rusov, zaplenili 5 strojnih pušk, mnogo bagaže, en mušnici park. Rusi so zbežali na celi fronti do reke Njemen. Južno Mariampol - Kowna vjeli smo 4 oficirje, 12.102 m ož, 4 strojne puške. Nemci in Avstrije so vrgli Ruse v trdnjavovo Wangorod, ki je popolnoma od naših obdana. Tu so vjeli 3000 Rusov in 11 strojnih pušk.

Avstrijsko uradno poročilo pravi isto kakor nemško. Naša armada nadvojvoda Jožefa Ferdinanda je včeraj vjela 8000 Rusov.

Grozoviti zopetni italijanski napadi na vseh frontah so bili kravavo in pod velikanskimi izgubami zavrnjeni. Povsod zmaga!

Mlada deklica in učenec za tiskarno

sprejmeta se v tiskarni W. Blanke, Ptuj.

75.000 ml	
Vsi vojni resni prizori, 25.000 mil. stralčev vr. z laboratorijskimi rezultati, vsekratno po mestu, cene pošte.	
1 kom.	K. 50
2 kom.	40
5 kom.	35
10 kom.	30
s tem plemenito garancijo.	
Imenovana brez nikoli dovoljena ali drugar nazaj.	
Raspodajanje po postrojah.	
Centrala ur. Simon Landl, Neustiftgasse 31.	

Težki posluh

šumenje v ušesih, tok iz ušes zdravi hitro in sigurno moj balis kosmetični fluid za uho

OTIZINTAN

Mnogo zahvalnih pisem. Cena 3 K 70 b brez nadajnih troškov. Zalog za Avstrijo: Phar. Mr. Ludw. Auer, Wien III., Kugeckgasse 15. zgs

Redka prilika!

Namesto K 12 - samo K 7 -

Elegantna damska pol-čevlje

iz dobrega usna, dobi podplati in lepa fajna, prevari od neke konzume, oddajamo, dokler so v salgi in v vsaki velikosti pod idealovalno ceno za K 7 - za en par. Pri narodu sadostuje omesteve mere podplata v centimetrih ali pa Števila. — Namenska vrsta čevlje, visokih ali nizkih, na gospode in dame, namenska K 24 - same K 15. — Razpoljitev po površju.

Expert „Perfekt“, Wien VII., Neustiftgasse 137-84.